

Učiteljska društva bi morala poslati mesečne prijave sekciji v smislu čl. 6. Poslovnik najkasneje do 10. vsakega meseca. Skoro vsa društva, kar moramo pohvalno omeniti, se drže tega reda. Zaostala so le: Društvo Črnomelj za december in januar ter društvo Šmarje Rogatec za januar. Prizadeta društva prosimo, da to zamudo čimprej uredijo. Istočasno apeliramo na vsa ona društva, ki dolgujejo sekciji na članarini, da svoje obveznosti napram njej čimprej likvidirajo, ker je drugače točna administracija naravnost nemogoča. Če tudi v tem pogledu ne bo reda, bomo primorani izdati listo vseh društev, ki so na dolgu z večjimi zneski.

Solska upraviteljstva oziroma krajevne šolske odbore prosimo, da poravnajo naročnino Popotnika za tekoče upravno l. 1937./38. Večina šol je našemu pozivu že sledila, vendar pa je še tretjina takih, ki še niso poravnale letošnje naročnine. To bodo posamezna šolska upraviteljstva, ki tega do sedaj še niso mogla storiti, lahko poravnala ob tretji dotaciji banovine iz partije IV/2 (obvezni listi) proračuna B za leto 1937./38. — Staro, a še ne poravnano naročnino iz prejšnjih let naj krajevni šolski odbori, v kolikor je ne bi mogli kriti iz tekočih sredstev, vneso v proračun upravnih občin za leto 1938./39. pod poglavjem »Ureditev obvez šolski občini iz preteklih proračunskih let«. Na ta način upamo, da bo v letu 1938. celotna naročnina »Popotnika« poravnana. Pri nakazilih se poslužite edinole položnic št. 11.153, ki bodo priložene seznamu dolžnikov. Za silo lahko uporabljate tudi kupljene položnice, napišite pa vedno številko 11.153 in Jugoslovensko učiteljsko združenje v Beogradu, sekcija za dravsko banovino v Ljubljani, ne pa »Uprava Popotnika«, ker ni

ma ta svojega čekovnega računa. — V kratkem dobite potom svojega društva tudi seznam vseh šol — dolžnikov »Popotnika« in prosimo ponovno vse, da ta naš apel upoštevate.

Vsi zavedni učitelji (-ice) bodo l. 1938. pristopili k Učiteljski tiskarni. Delež 250 din, ki se lahko plačuje v obrokih.

Popravek. Med sreskimi učiteljskimi društvi, ki niso poslala mesečnih prijav za januar t. l. je bilo navedeno tudi sresko društvo Škofja Loka, ki se je pa pravčasno že l. jan. t. l. utemeljeno opravičilo, ker ni predložila prijave in to iz razloga, ker se tovarišica blagajničarka zdravi od 19. dec. 1937. na kliniki v Zagrebu in ni mogla izročiti blagajniških poslov drugemu.

Prevzemnik »Osnov strnjenege šol. dela« vlijudno prosim za zaostale zneske. Ker je kritika delo označila kot »najaktualnejše in po vsebini najbogatejše, kar jih je pri nas izšlo...« in ker je med 4800 slovenskimi učitelji doslej le 2000 izvodov, sem pripravljeno oddati še nekaj izvodov pod ceno, samo da bo tovarišem (icam) olajšana pot k izpolnitvi strokovnega znanja. E. Vranc, uč., Studenti pri Mariboru.

Tov. Starman, referent za Podmladek Rdečega križa na prosvetnem oddelku Kraljevske banske uprave, prosi one tovarišice in tovariše, ki bi imeli kakršne koli fotografije Podmladkarjev RK., ki bi jih prikazovale bodisi v šolski kuhinji, na letovanju, pri kopanju, pri igri, pri smučanju, na izletu, na kaki proslavi, ali kako drugače, da čimprej pošljejo te slike Dravskemu banovinskemu odboru društva Rdečega križa, sekciji Podmladka, Ljubljana, Gosposvetska cesta 2/II. — Eventualni stroški se povrnejo.

Nove napiše na lepenci za oddelke in razrede osnovnih in višjih ljudskih šol je založila Učiteljska tiskarna. — Napiši ustrezajo zahtevam okrožnega razpisa kraljevske banske uprave. Pri naročilih navedite koliko ima šola oddelkov osnovne in koliko oddelkov višje ljudske šole. Da se bodo čimprej udomačili po zakonu določeni izrazi, nabavite za vse učilnice pravilne napiše.

Bezjakovo »Vzgoješlovje« nudimo šolam in učiteljem — vezano — po 10 din (prej 56 din).

Sreski šolski nadzorniki, šolski upravitelji, pa tudi učitelji nujno rabijo Todorovičev »Komentar« k šolskemu zakonu. V zalogo imamo le še 42 izvodov po 30 din.

Za stare račune moramo računati obresti. Še ljubše pa so nam plačila, s katerimi se tudi mi znebimo nadležnih bremen.

Šolske knjižnice popolnite s knjigami iz pocenjene zaloge knjigarnice Učiteljske tiskarne, dokler je kaj zaloge. Pri večjih naročilih enoletni rok za plačilo.

Mladinska matica

mm Izid tekmovanja za razpisane književne nagrade Mladinske matice bo objavljen v prihodnji številki »Učiteljskega tovariša«.

mm Seja literarnega odseka MM bo 12. t. m. ob 18. uri, seja celotnega odbora pa ob 20. Ker sta obe seji važni, je prisotnost vsah odbornikov kakor članov literarnega odseka potrebna.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

pev. Opozorilo. Članstvo UPZ je na zadnjem pevskem tečaju sklenilo, da se mu bo lahko s 1. marcem t. l. začelo odtrgovati obroke za turnejski fond in vendar še večina članstva ni poslala svojih izjav. Prosimo, da radi ostalih priprav za turnejo čimprej store svojo dolžnost! Izjave pošiljajte v pisnih kot tiskovine! Prihodnji pevski tečaj bo najbrže meseca marca okoli sv. Jožefa. Turneja se bo vršila med 9. in 18. majem t. l. — Tajništvo.

Šolski radio

XX. teden, Torek, 15. februarja: »Kako tudi učenec in učenka lahko pomagata, če nastane nenadno neugoda ali nesreča«, gosp. dr. Franta Mis. Predavatelj bo v poljudnih besedah razložil pojme: nezavest, krvavitev, rana, izpaha, izvina in kostolom. Starosti in izkušnjam primerno bo podal navodila za prvo pomoč, zlasti pa za izvajanje potrebnih ukrepov v primeru odsotnosti odraslih. — II.—III.

Petek, 18. februarja: »Glasba in glasbeni znaki pri starih narodih«, g. kapelnik dr. Josip Čerin. 1. Kitajci. Kitajska skala, cesarjev ton, glasba v svetišču, inštrumenti, činele. 2. Asirci. Obleka godbenikov, inštrumenti, kitara. 3. Arabci. Arabska skala, arabska lutnja. 4. Izraelci. Davidovi psalmi, skrinja zaveze, glasbeni znaki, Salomonova »visoka pesem«. 5. Egipčani. Glasba elementov, nebeske harmonije, skala, harfa, hieroglifi. — II.—III.

V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 13. februarja, ob 17. uri predaval g. Vladimir Kuret: O rezi vinske trte.

Stanovska organizacija JUU Iz društev Vabila

JUU — SRESKO DRUŠTVO KRSKO bo imelo zborovanje dne 5. marca ob 10. uri v Krškem. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Dopisi. 3. Predavanje prof. G. Šilih: »Aktualna pedagoška vprašanja naše dobe« (s posebnim ozirom na delo naše ljudske šole). 4. Učiteljski pokret. 5. Poročilo nadzornega odbora. 6. Slučajnosti. — Odborova seja je ob 10. uri. Dolžnost vsakega člana je, da se zanima za svoja stanovska vprašanja in za sodobno stanje pedagogike. — Odbor.

DAMSKA KONFEKCIJA

A. P A U L I N

sporoča, da je otvorila svoj novi, velikomestno urejeni lokal v Ljubljani, v Šelenburgovi ulici št. 1

dne 8. februarja,

založen z najelegantnejšimi modeli pomladne mode ter Vas vabi k obisku.

Kaj vse pišejo o učitelstvu, šoli, prosveti in JUU

Deputacija, ki je štela 60 članov je bila sprejeta od več ministrov in je pri njih intervenirala proti ustanavljanju državne tiskarne in monopolizaciji učbenikov in šolskih zvezkov. V tej deputaciji je bil tudi predsednik sekcije JUU tov. Metod Kumelj. Deputaciji je prosvetni minister poudaril, da je sedanji načrt samo eden od številnih načrtov, ki jih ima prosvetno ministrstvo, in da se bodo pri izdelavi končnega načrta uredbe o organizaciji državne tiskarne upoštevale vse upravičene želje in zahteve grafičnih podjetij in delavstva ter prizadetih ustanov. Enake obljube je prejela delegacija tudi od drugih ministrov. (»Slovenec«, 8. II.)

V zadevi državne tiskarne in monopola učbenikov je bila deputacija tudi pri predsedniku ministrskega sveta g. dr. Stojadinoviču, ki je obljubil sklicati široko anketo, ki naj podrobno prouči vse te probleme. (»Jutro«, 9. II.)

Proti monopolizaciji tiska in prosvete. Tak je naslov notice v »Slovenec« od 6. II., v kateri poroča, da je posebno iz Slovenije odšla v Beograd, kjer bo pri gospodu predsedniku vlade, obeh slovenskih ministrih ter pri prosvetnem in trgovinskem ministru izrazila svoje ugovore proti nameravanemu monopolu.

O predlogih za spremembo zakona o šolskih knjigah in učilih piše »Jutro« od 6. II. Med drugim pravi: Sedaj je znan tudi točen tekst nameravnih sprememb v zakonu o učbenikih. Jedro celega zakona je v § 1., ki je do sedaj določal, da vse učne in pomožne knjige ter druge učne pripomočke za narodne in meščanske šole, učiteljska in srednje šole izdaja država in da je edino te dopustno rabiti v imenovanih šolah.

Novi paragraf 1. naj dobi sledeče besedilo: »Učbeniki, pomožne knjige in učni pripomočki za narodne, meščanske, srednje in učiteljske šole so državnega in zasebnega izdajanja. Za eden in isti predmet in razred učiteljska ter vsake vrste srednje in meščanske šole sme biti samo en učbenik državne izdaje, poleg njega pa še največ dva učbenika privatne izdaje. Odobreni učbeniki državne izdaje se bodo po potrebi tiskali po jezičnih posebnostih poedinih pokrajin. Za ljudske šole sme biti več učbenikov državne izdaje za isti predmet in za isti razred in poleg vsakega učbenika državne izdaje največ tudi po dva učbenika privatne izdaje. Za ljudske šole v dravski banovini sme biti za vsak predmet po en učbenik državne izdaje in po dva učbenika privatne izdaje s slovenskim besedilom. Za meščanske, srednje in učiteljske šole v dravski banovini se bo razpisoval poseben natečaj za učbenike iz narodnega jezika in jugoslovenske književnosti. Odobreni učbeniki s srbsko-hrvatskim besedilom se smejo v dravski banovini uporabljati s slovenskim besedilom, kakor se smejo odobreni učbeniki s slovenskim besedilom uporabljati v celi državi v srbo-hrvatskem prevodu. V tem primeru daje minister prosvete potrebno posebno odobritev.«

O spremembah Zakona o učbenikih piše »Domoljub« 3. II. in končuje svojo notico sledeče: Slovenci se ne moremo zadovoljiti samo s slovensko pisanimi knjigami. Glavno je duh, ki veje v njih. Zato dajte Slovincem knjige slovenskega duha in slovenskega srca.

Centralizem v prosvetni upravi. Pod tem naslovom priobčuje »Jutro« od 4. II. članek, ki v njem kritizira centralistično smer, ki prihaja do izraza tudi v prosvetni upravi.

Med drugim omenja, da so doslej imeli prosvetni oddelki po banovinah svoj status, po novem proračunu se osebni status prosvetnih oddelkov vodi centralizirano. Dalje pravi, da bo znižano število nadzornikov, postavka za 180 uradniških mest za prosvetne oddelke je centralizirana, centralizirani so krediti za potne stroške pri prosvetni upravi. Na nedavni seji glavnega prosvetnega sveta ni bilo niti govora o novih načrtih za monopoliziranje šolskih knjig in tiskovin.

Ostro kritiko monopolskih zvezkov prinaša »Slovenec« od 3. febr. v notici: »Monopolizacija učil«. To notico citira tudi celjska »Nova doba« 4. II. in dostavlja: Ako je bilo po volji in na zahtevo izvestnih ljudi iz Slovenije dopustno in mogoče izvršiti toliko učiteljskih premostitev, bi bilo pri dobri volji mogoče odstraniti tudi gornjo nedostojnost.

Ali bodo vsi protesti zaman? Monopol državne tiskarne se mora prepovedati. Pod tem naslovom prinaša »Trgovski list« od 4. II. oster članek proti predvidenemu monopolu. Med drugim pravi tudi: Ali so bili šolski zvezki prej bolj ali so sedaj? Tudi na to vprašanje odgovarjajo vsi strokovnjaki soglasno, da so bili šolski zvezki zasebnih podjetij boljši!

Šolo so morali zapreti v Gradišču, kjer je okrog 100 šoloobveznih otrok in sedaj nobenega učitelja. (»Jutro«, 9. II.)

O početkih ljudskega šolstva v tržaški okolici prinaša informativen članek »Istra« od 4. februarja.

Za naše izseljence je govoril v radiu prosvetni minister g. Magarašević o problemu edinstvene ljudske šole. V tem svojem predavanju je orisal razvoj ljudskega šolstva od zedinjenja do danes. (Rasni listi).

Učiteljski pravnik

Vprašanje: A. B. iz M. Upravitelj šole ima zelo obsežen vrt. Del vrta ima šolski sluga. Prosila sem ga za eno grečo, a je nisem dobila. — Ali imajo neporočene učitelje pravico do vrta, zlasti če imajo lastno gospodinjstvo, — in nudi vrt toliko, da upravitelj ne more vseh pridelkov sam uporabiti ter jih prodaja.

Odgovor: Šolski vrt mora po § 52. z. o n. š. služiti kot učilo, užitek od vrta pa pripada učitelju vrtnarju, ki upravlja šolski vrt.

Naša gospodarska organizacija

Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga v Celju, r. z. z. o. z., bo imela svoj redni občni zbor v soboto, 19. marca 1938., ob 13.30 v okoliški šoli v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika lanskega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva o poslovanju zadruge za l. 1937. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobrenje letnega računa za l. 1937. 5. Volitev članov načelstva. 6. Slučajnosti. Načelstvo.

Učiteljska tiskarna

Zadružnike Učiteljske tiskarne prosimo, naj se pri nakupu blagaj za lastno uporabo legitimirajo z zadružno knjižico, če te nimajo s seboj, pa z železniško legitimacijo.

JUU — SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR DESNI BREG bo zborovalo dne 19. februarja 1938. ob 9. uri dopoldne v Mariboru, Narodni dom, z naslednjim dnevnim redom: 1. Predavanje tov. Menceja Martina: Kako določujemo inteligenčno stopnjo otrok (testiranje)! 2. Situacijsko poročilo in dopisi. 3. Članarina za pedagoške publikacije (SSM, itd.) — Odbor.

Poročila

JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA-OKOL. VZHODNI DEL je zborovalo v soboto dne 15. jan. v mestni posve-tovalnici ljublj. magistrata. Zborovanja se je udeležilo 49 tov. in tovarišic.

Tov. predsednik je ugotovil, da udeležba zborovanja zadnje čase zelo nazaduje, zaradi tega se je sklenilo, da se bo moral v bodoče vsak član, ki se zborovanja ne udeleži, pisмено opravičiti in svoj izostanek tudi utemeljiti.

Tov. nadz. g. Fr. Drnovšek je obvestil naše društvo, da je tov. France Grašič iz Iške vasi izgotovil prav lep relief ljubljanskega sreza, ki ga prav toplo priporoča vsem šolam našega sreza v nabavo.

Sklenilo se je tudi odzvati se povabilu Kamniškega društva za skupno zborovanje v mesecu februarju, a v mesecu marcu se bo vršilo na Grosupljem zborovanje, ki bo združeno z ogledom tovarne motvoža.

Nato je tov. R. Znidarčič prav zanimivo predaval o novem slovenskem pravopisu. Prikazal nam je razvoj našega pravopisa v kratkih potezah. Omenil je tudi, da imata poleg drugih jezikoslovcev največjo zaslug Levstik in Janežič. Ravno zadnji je z izdajo svoje slovnice položil temelj slovenskemu pravopisu. Do svetovne vojne je imel pri nas veljavo Levčev pravopis, po vojni pa je izdal Breznik novo slovnico, ki je dosegla že četrto izdajo. Sedanji novi pravopis priznava domovinsko pravico raznim besedam, ki so popolnoma tujeja izvora.

Svoja izvajanja je končal z željo, naj bi v naše šole našel pot živi narodni jezik, ki naj bi pregal iz nje našo šolsko slovenščino.

Za svoje poučno in skrbno sestavljen predavanje se mu je tov. predsednik v imenu vseh prav prisrčno zahvalil.

M. Kozin, preds. Jaka Skubic, za tajnika.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

TOVARISI UPOKOJENCI!

Na Vrhniki pri Ljubljani oddam s 1. majem pod zelo ugodnimi pogoji v najem enodružinsko hišo z vrtom in sadovnjakom. Ponudbe pod značko »Lepo«.

Vsakovrstna sva in druge specialitete za maske

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA